

THE SECOND EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE TO TIMOTHY

¹ Bik'ehgo'ihí'naán bik'ehgo shíí Paul, Christ Jesus binal'a'á nshlíni, Christ Jesus biyi' ihí'naahíí nohwá ngon'áání bik'ehgo, ² Timothy, shiye' dázhó shíł nzhóni, bich'í' k'e'eshchii: Bik'ehgo'ihí'naán nohwiTaa, Christ Jesus nohweBik'ehń bíłgo bíłgoch'oba'íí, ła'íí bits'á'dí aatét'íí ła'íí ilch'í'gont'ééhíí bee nich'í' goz'ąą le'. ³ Nht'éégo ánasht'íłgo bígonsigo, daashitaa n'íí ádaadzaa n'íí k'ehgo Bik'ehgo'ihí'naán bá na'isiid; án ba'ihénsigo shi'okąąhíí bee nínádishńíłgo, t'é'gee hik'e jii'gee dá'oshkąąh nt'éé; ⁴ Nináá tú n'íí bínáshńiihgee k'azhá nániistséh, dázhó naa shíł gozhóó doleehíí bighą; ⁵ Dantsé niwóyé, Lois, áídí' nimaa, Eunice, da'anii bi'odlą'íí bínádishńíł, hik'e ni áldó' odlą' da'ágát'éhi niyi' begoz'ąągo bígonsi go'íí. ⁶ Ái bighą díí bínánłńíh hásh't'íí, níká' ndinshńiidá' niyi' golíí doleelgo Bik'ehgo'ihí'naán naa yiné' n'íí kọ' nádnłtaadgo diltł'íhí k'ehgo dáhi'naa nt'éégo áńłsi. ⁷ Bik'ehgo'ihí'naán nohwiini' háhgo natsekees doo nohwaidin'ąą da; áídá' natsekees nalwodíí, koł'ijóóníí, ła'íí ídaagondzáání nohwaidin'ąą. ⁸ Áik'ehgo nohweBik'ehń baa nagolńi'go doo bik'e ídaayándzi da, shíí án bighą ha'ásítííníí áldó' shaa nagolńi'go doo bik'e ídaayándzi da: áídá' ni áldó', Bik'ehgo'ihí'naán binawodíí bee, yati' baa gozhónihíí bighą nyee'i niniigonł't'éé le'; ⁹ Án hasdánohwihezńil,

la'íi godiyihgo bá na'idziidgo hanohwiheznil, nkt'éégo ánádaahiit'ijihí doo bigha da, áidá' dabíi bighanigolijihí la'íi bilgoch'oba'híi bigha, áí Christ Jesus bee nohwaidin'aa lek'e, ni'godzán doo hwahá begodigháh dadá'; ¹⁰ Áí k'adíi ch'í'nah silij, Jesus Christ Hasdánohwiheznilíi hit'ij silijihí bee; án da'itsaahíi nohwá yó'oyiné', la'íi ihi'naahíi la'íi doo da'itsaah dahíi yati' baa gozhóni bee got'ijzhí' nyiné': ¹¹ Áí yati' baa gozhónihíi baa yánáshtihgo, la'íi doo Jews daanjij dahíi bich'ij' yides'a'íi la'íi bil ch'ígó'aahíi nshijigo háshi'doltij. ¹² Áí bigha goyéé'go shich'ij' nagowaa, ndi doo ídaayánsdzí da, hadín hosisdlaáadíi bígonsihíi bigha, la'íi nt'é bee ba'oshkíihíi Jesus nadáhíi bijijzhí' shá yínádéz'ijigo yínel'aago bígonsi. ¹³ Yati' baa gozhóni shits'á'dí' idesínits'aa'íi ágádishnii n'íi k'ehgo hónṭa', Christ Jesus bil da'á'á níijigo odla' hik'e il'ijóóníi bee hináá'go. ¹⁴ Nkt'éégo ágot'eehíi naa hi'né' n'íi, Holy Spirit nohwiyi' golíiníi bee nkt'éégo binádin'ij. ¹⁵ Asia golzeedí' daagolíníi dawa shits'á'zhí' ádaasdzaa bígonksí, Phygéllus la'íi Hermógenes aldó' itah. ¹⁶ NohweBik'ehń Onesíphorus bichagháshé bilgo yaa ch'oba' le'; án da'ilháné shil gozhó'ogo ánashi'ij, besh hishbizhíi bee daashidest'ó'ó ndi doo yik'e ídaayánsdzí da: ¹⁷ Áidá' Romeyú naghaadá' dážhó shikáhantaago shaa nyáá. ¹⁸ Áík'ehgo nohweBik'ehń nadáhíi bijij baa ch'oba' doleek; án Éphesus golzeeyú doo alch'idé shá áyíílaa n'íi nkt'éégo bígonksí.

2

¹ Áík'ehgo shiye' nílinihíi, niyi'siziiníi nanlwod

le', Christ Jesus biłgoch'oba'íi nainé'íi bee.
 2 Nnee ląágo bińááł iłch'ígoni'ááníi, ni alđó' nnee bada'ónłihíi bił ch'ígon'áahgo, bíi alđó' nnee la'ihíi yił ch'ídaago'aah le'. 3 Jesus Christ bisilááda nłt'ééhíi nłjigo łahd' nyé'i niniigonłt'éé le'. 4 Hadín nagonłkaadíi, silááda abíılaahíi yił goyiłshóq doleełgo hat'íihíi bighą doo silááda zhińéégo ágot'ee dahíi doo nanábinkłt'ogi at'éé da. 5 Hadín nadaagolzéégee itah nłjigo, begoz'aaníi bikísk'ehyú at'ééyúgo zhá gonłmeego ch'ah hobijihíi baa dot'aal. 6 K'e'dileehíi nyeego na'iziidíi, dantsé inot'ijihíi bíyéé doleełgo goz'aą. 7 Ádishñiihíi baa natsínkees; áik'ehgo nohweBik'ehń dawa nił ígózigo ánile'. 8 Jesus Christ bínánłñiih, án David bits'ą'dí'go nłni daztsąadı' naadiidzaa, yati' baa gozhóni baa nagoshñi'híi k'ehgo: 9 Ái yati' baa gozhóni bighą shiniigonłt'éégo bésh hishbizhi bee da'shidehestłq ndi, ncho'go at'ínih k'ehgo; ndihíi Bik'ehgo'ihí'nań biyati'íi doo łestłq da. 10 Nnee Bik'ehgo'ihí'nań yitahaslaahíi alđó' Christ Jesus binkááyú hasdáyidonłiigo bits'ą'idindláádíi bíyéé doleełhíi bighą dawa bee shich'į' ágot'ee ndi bich'į' dahnshdoh. 11 Díi ágolzeehíi da'anii ágolzéhi: Jesus bił nane'na' lęk'eyúgo bił nádaahii'naa doo alđó': 12 Nohwiniigonłt'éé lęk'eyúgo bił nadaant'á doleeł: áidá' doo bídaagonłzi da daabił'nñiiyúgo, bíi alđó' doo nohwígonsi da nohwiłñii doleeł. 13 Néé doo da'ohiidłą da lęk'e ndi, bihíi t'ah da'ágát'éégo da'áníyú at'éé: aníihíi doo łahgo at'éégo nádleeł da. 14 Anłdishñiihíi nnee bił nanádaagolñi', áidí' nohweBik'ehń binadzahgee nłdzilgo gádaabiłñii, Yati' da'íliné doo bighą łahada'doht'áh da le', ái

doo nkt'éé holeeh at'éé da, ndihíí ódaayésts'aaníí daabikchqohíí zhá hileeh. ¹⁵ Nkt'éégo baa nannáh, Bik'ehgo'ihí'nań binadzahgee nkt'éégo ánt'éé doleelhíí bigha, na'iziidíí doo ídaayándzı bik'eh dahíí nńı le', yati' da'aniihíí dábik'ehyú bee ilch'ígon'áah le'. ¹⁶ Yati' Bik'ehgo'ihí'nań doo bik'eh dahíí la'ıı da'ılínégo nagoch'ijaahíí doo óyénkts'aą da: áı dayúweh doo daach'idnkı dago ádaakoliı. ¹⁷ Áı biyati'ıı lóód kots'ı yiyaańı k'ehgo at'éé: Hymenéus la'ıı Philétus daaholzéhi, áı ágádaat'ee itah; ¹⁸ Áı da'anii ágot'eehíí yil ndaahısiih, naneznadı' naach'idiikáhıı ik'idá' bech'ígonyáá daanıigo; áık'ehgo łani bi'odla' yil nadaagodesgeed. ¹⁹ Bik'ehgo'ihí'nań baa ilch'ígót'aahıı nkdzilgo begoz'aą, kıl bit'áah iz'aaníí nkdzilgo si'aahıı k'ehgo, díı k'ehgo nkó biká' dahgoz'aą, NohweBik'ehń hadıı bíyéehıı yígótsı, la'ıı, Hadıń Christ bizhi' yozhııhıı doo bik'ehyú ágot'ee dahıı yits'á'zhı' at'éé le'. ²⁰ Nńee hałdzilıı bigowa yune' doo ts'aa óodo la'ıı bésh łigai bee ádaaszaahıı zhá sinil da, tsı la'ıı leezh bee ádaaszaahıı áldó' sinil; la' nkt'éégo bighanigolııgo ádaaszaa, la'ihıı da'ádzaahıı bigha ádaaszaa. ²¹ Dahadıń áı nchq'go ágot'eehıı yits'á'zhı' at'éégo dilkqohgo ádilziyúgo, ts'aa nkt'éégo bighanigolııhıı k'ehgo ábi'dolnıı, Bik'ehgo'ihí'nań bá hadelzaago, áık'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań bıł nkt'éégo yil na'iziid doleel, nkt'éégo na'idziidıı dawa bigha ilch'ı'hilzaa. ²² Nchq'go ágot'eehıı áńı nakaiyehıı hádaat'ını bits'á'zhı'go áńneh: áıdá' dábik'ehyú ágot'eehıı, odla', ko'ıjóónıı, la'ıı ilch'ı'gont'éehıı be'ánt'éé, bijıı biyi' daagozhóónıı nohweBik'ehń yich'ı'

ádaan̄iihíí bíł hikáh. ²³ Doo goyáá dago, doo nt'é yígóſi dago na'ídílkidíí doo bíł laha'dnt'áh da, ágádaat'eehíí ilch'í' hadaashkeego ádaabilého bígonłsí. ²⁴ NohweBik'ehń yána'iziidíí doo hashkeego goz'aa da; áídá' nnee dawa yich'í' nzhooníí, la'íí nłt'éeego ilch'ígó'aahíí, la'íí bíní' k'eh nlii le': ²⁵ Bits'á'zhí' ádaat'eehíí yich'í' nzhoogo yił ch'ígó'aah le'; Bik'ehgo'ihí'nań, ncho'go ágot'ee n'íí yits'á'zhí' ádaabile' ndi at'ée shí, áík'ehgo da'anii ágot'eehíí yídaagołsí ndi at'ée; ²⁶ Áík'ehgo yídaagodołsíł, ch'iidn nant'an ánííyú ánádaat'íłhíí bigha isnáh ádaabisdlaadá' daabishjizh n'íí yiyi'dí hadokah doleeł shí ałdó'.

3

¹ Díí ałdó' bígonłsí le', nnágodáhyú négodzidíí begodigháh doleeł. ² Nnee dabízhá ídił daanjóq doleeł, bestso ídáhádaat'íi doo, ída'odliigo ídaayádaakti' doo, ídaadilkąąh doo, ncho'go aayádaakti' doo, bizhchiiníí doo daidits'ag da doo, doo ihédaanzí da doo, doo bíł daagodiyih da doo, ³ Doo k'ídaanzí da doo, ádaan̄iihíí doo ádaane' da doo, daazhógo aadahdaago'aa doo, ncho'íí yisna' daanlii doo, bédaagodzid doo, nnee nzhoogo ádaat'eehíí bíł daancho' doo, ⁴ Nada'ich'aahíí daanlii doo, dabízhá daabik'eh doo, itisgo na'ídi'nil doo, Bik'ehgo'ihí'nań bíł daanzhoq le'at'éhi gonedliiníí zhá itisgo bíł daanzhoq doo; ⁵ Dábiká'yú zhá ínashood daanliigo Bik'ehgo'ihí'nań binawod doo biká'zhí' daahit'íi da: nnee ágádaat'eehíí bits'á'zhí' ánt'ee. ⁶ Áí bitahyú nnee la' nadaach'áhi daanliigo gotahyú

nadaakaigo isdzané doo daagoyáá dahíí, nchọ'íí ląágo ye'ádaat'éhi, isnáhgo ádaile'go ádaan̄ihíí da'an̄ii daanzigo ádaile', áí dabíí iltah at'éégo nchọ'go natsekeesíí ch'a'odaabihinií, ⁷ Dábik'ehn ídaago'aah, ndihíí da'an̄ii ágot'eehíí ch'éh yídaago'aah. ⁸ Jánnes la'íí Jámbrés daaholzéhi Moses yich'ì' nadaagonkaad ádaat'ee n'íí k'ehgo, áí n̄neehíí da'an̄ii ágot'eehíí yich'ì' nadaagonkaad, áí biini' daanchọ'go odlą' yits'á'zhì' ádaat'ee. ⁹ Áídá' doo ląágo ladaayile' da: Jánnes la'íí Jámbrés doo goyáá dahíí n̄nee dawa bich'ì' ch'í'nah ádaaszaa n'íí k'ehgo, áí n̄nee doo daagoyáá dahíí áldó' dawa bich'ì' ch'í'nah ádaadol̄nií. ¹⁰ Áídá' shíí shígosín̄s̄j̄id, iltch'igonsh'aahíí, she'at'e', bighą hinsh̄naahíí, she'odlą', n̄zaadyú bágohish'aahíí, shíł ijóóníí, shíni' k'eh án̄ksinií, bígonks̄j̄, ¹¹ Shini'goch'idile' n'íí, la'íí góyéé'go shich'ì' nagowaa n'íí, Antioch la'íí Icónium la'íí Lýstra daagolzeeyú shich'ì' ágodzaa n'íí; shini'daagoch'idile' n'íí bitis síl̄j̄híí dawa bígonks̄j̄: áí dawa biyi'dí' nohweBik'eh̄n ch'ishin̄t̄j̄í. ¹² Da'an̄iiigo gádish̄nií, n̄nee dawa Bik'ehgo'ih̄i'nań bikísk'ehyú, Christ Jesus binkááyú daahinaa hádaat'iiníí bini'daagoch'idile' doleeł. ¹³ Áídá' n̄nee daanchọ'íí la'íí k'izéda'dilteehíí dayúwehégo ádaan̄ií, nadaach'aago la'íí dabíí áldó' bich'ì' nadaadi'ch'aa. ¹⁴ Áídá' nihíí, bígonłąą n'íí la'íí n̄dzilgo osín̄dłąądíí dayúweh be'ánt'ée, hadín bits'á'dí' bígonłaaníí bínáln̄iihgo; ¹⁵ La'íí Bik'ehgo'ih̄i'nań biyati' bek'e'eshchiiníí godilzini hosín̄dłąądgo hagot'éégo Christ Jesus binkááyú hasdán̄n̄ahíí nił ch'ígó'aahíí t'ah án̄łts'ísédá' bígosín̄s̄j̄id áldó' bínáln̄iih.

16 Bik'ehgo'ihinań biyati' bek'e'eshchiiniń dawa nnee Bik'ehgo'ihinań binkááyú k'eda'ashchij, áı ilch'ígót'aahıı bee ilıı, konchó'ıı koł ch'ı'nah alne'ıı bee, ilch'ı'kole'ıı, la'ıı dávik'ehyú ágot'eehıı koł ch'ígót'aahıı bee ilıı: 17 Áı bee nnee Bik'ehgo'ihinań bıyéehıı ilch'ı'ilne', la'ıı nkt'éégo ánadaat'ıı dawa yıtıs nel'aq doleel.

4

1 Áık'ehgo Bik'ehgo'ihinań la'ıı Jesus Christ nohweBik'ehń, hit'ııgo nadzáágo nant'aa doleelıı, daahinaahıı hik'e nanezna'ıı yadołtihi, án binadzahgee gánıdışnıı; 2 Bik'ehgo'ihinań biyati' bee yánłti'; doo ngonáhgo da, da'adzaayú bıł ch'ıda'itı'yú la'ıı doo bıł ch'ıda'itı' dayú; nchó'go ágot'eehıı ch'ı'nah ánıı, bıł daadntéhgo bidag yánłti', nyee ndi dayúweh bágo'áágo bıł ch'ıgon'áah. 3 Nnee da'anıı ilch'ígót'aahıı dázhó doo hádaat'ıı dago bengodogaak; áıda' yati' da'ılínéhıı dabıı bı'at'e' nchó'ıı bik'ehgo yıká na'ódaayılts'ı'go, áı bıł ch'ıdaago'aahıı yıká daadéz'ıı doleel; 4 Da'anıı ilch'ígót'aahıı yıts'á'zhı'go ndaalyıs doleel, yati' daazhógo ágolnéhi zhá hádaat'ıı doleel. 5 Áıda' nihıı dawahá bich'ı' ıdaagondzáá, nyéé'go nich'ı' nagowaa lék'e ndi bich'ı' dahńdóh, yati' baa gozhóni baa yánłti'go na'ızıid, na'idziid nainé' n'ıı lanléh. 6 Shıı ilk'idá' da'itsaahıı k'ad baa shı'dilteeh, k'ad dah dısháhıı kodı' begoz'aq. 7 Shi'odla'hıı bigħa nkt'éégo nagonelkád, ilhach'idikáhgee hishwołhıı k'ehgo nasdziid shaa hi'né'hi dawa lashlaa, da'anıı odla'ıı ilch'ıgonı'áá: 8 K'adıı dávik'ehyú ách'ıt'ééhıı bigħa ch'ah hobııhıı shá

k'ihzhì' nnit'a, áí nohweBik'ehñ dábik'ehyú át'éégo kaa yánáltihíí shaa yí'aah, nadáhíí bijjì: doo dashízhá shaa hit'aah da, nohweBik'ehñ ch'í'nah ádilne'íí bił daanzhōgo yiká daadéz'iiníí dawa yaa daayiniíł áldó'. ⁹ Dáhadnlñhgo shaa nñáh: ¹⁰ Démas holzéhi yó'oshilt'e', díí ni'godzán biká' ágot'eehíí bił nzhōgo Thessaloníca golzeeyú óyáá; Créscens holzéhi Galátaiyú óyáá, Titus holzéhi Dalmátaiyú óyáá. ¹¹ Luke zhá kú sidaa. Dahagee nñáhgee Mark bił n'ásh: án shinasdziidíí bee dázhō shich'oníhi at'éé. ¹² Tíkikas holzéhi Éphesusyú ol'a'. ¹³ Ádí' dinyaago shi'úicho Tróas golzeeyú Cárpus bigowaḡee niiltsooz n'íí shá nłtsóós, naltsoos áldó', ikágé biká' k'eda'ashchijgo ádaasaa n'íí, áí dázhō hásh't'íí. ¹⁴ Alexánder holzéhi, béshłitsogi nayiziidi, dázhō nchō'go áshíílaa: nohweBik'ehñ án ánát'ijłhíí bich'í' na'iniíł ndi at'éé: ¹⁵ Ni áldó' án baa gonyáá; nohwiyati' yich'í' nagonłkaad ni'. ¹⁶ Dantsé shaa yá'iti'dá' doo hadín sha'ashhah sizij da ni', nnee dawa yó'odaasidez'aḡ ndi, Díí nchō'ihíí doo biká'zhì' daaleeh da, dishniigo Bik'ehgo'ihí'nań bá náhoshkḡah. ¹⁷ Da'ágát'éé ndi nohweBik'ehñ sha'ashhah sizij ni', shinawod shá ágółsigo; yati' dawa yídaagodolsijł, łá'íí doo Jews daanlij dahíí dawa daididots'ijł doleełhíí bigḡa: áík'ehgo ndóicho bizé'dí' háshi'doltíí ni'. ¹⁸ NohweBik'ehñ nchō'go ádaat'ijłhíí dawa bits'á'dí' hashłteeh ndi at'éé, ádí' yaaká'yú yebik'ehíí bengonyáázhi' shinádéz'ij doleeł: án dázhō ba'ihégoš le' doo ngonel'aḡ dayú dahazhi'. Doleełgo at'éé. ¹⁹ Prísca hik'e Áquila daaholzéhi, Gozhōḡ, shá biłnii, Onesíphorus bichḡgháshé

biłgo ałdó'. ²⁰ Erástus holzéhi t'ah Corinthgee sidaa: Tróphimus holzeehíí Milétum golzeegee nñiihgo sitiı́dá' dahdiyáá ni'. ²¹ Dáhadnñíhgo doo hwahá hai nágodleeh dadá' shaa nñáh. Eubúlus, Púdens, Línus, ła'íí Claudia daaholzéhi, Gozhóó, daaniñii, odlá' bee nohwik'íı́yú dawa ałdó'. ²² Jesus Christ nohweBik'ehń niyi'siziiníı́ yił nliı́ le'. Biłgoch'oba'íı́ bee nohwich'ı́ goz'ąą le'. Doleełgo at'éé.

**The New Testament of our Lord and Saviour
Jesus Christ
New Testament in Apache, Western (US:apw:Apache,
Western)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Western Apache (Apache, Western)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apache, Western

© 2012, Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

22cab38e-86e0-5c5b-8972-5c0fa467c049